

jeg troet, at det var muligt, at man kunde fortolke det saaledes, som om man i det Hele fandt, at der ikke maatte gives Noget undtagen ved de to kirkelige Handlinger, der ere nævnte i 4de og 5te Linie. Da nu Straffeloven udtrykkelig forbyder at give Embedsmændene nogenformelst Gave, kunde den maasse ogsaa gives Anvendelse paa dette Forhold, og det vilde derfor vistnok være rigtig, at gjøre det aldeles klart og uomtvisteligt, hvad der efter min Mening har været den egentlige Tanke i Paragraphen. Det er derfor, at jeg har tilladt mig at foreslaa indstufd disse Ord: „isøvrigt og navnlig“. At jeg ikke er gaaet videre og f. Ex. ikke har deltaget i at stille det Forslag, som er fremkommet fra min Sidemand (Termanen) tilligemed et andet æret Medlem (Sørgensen), har ikke sin Grund deri, at jeg ikke billiger dette Forslag, men deri, at jeg efter den Gang, Forhandlingerne om dette Forslag have taget i dette og tildels ogsaa i det andet Thing, ikke har troet det muligt at opnaa noget Mere end at gjøre det tydeligt og klart, hvad den egentlige Mening maa være af Paragraphen. Forøvrigt, da Forslaget nu er stillet, kan jeg ikke Andet end, naar det kommer til Afstemning, stemme for det; thi det er efter min Mening fuldstændigt det Rette at give Frihed i dette Forhold og ikke indføre Tvang i modsat Retning af, hvad der hidtil har været. Jeg kunde ikke forståa den Bevisførelse for Forslaget i denne Retning, som det ærede Medlem, der nu satte sig, gjorde gjældende. Han vilde begrunde det Forslag, at al Gave skulde være forbudt, derved, at Ministeren havde hentet en Indvending imod hele Forslaget i den Dyrstændighed, at Præsterne maatte modtage Gaver og altsaa ståde i et andet Forhold til deres Menigheder end det, hvori ellers Statsembedsmænd staa til Befolkningen. Det forekommer mig, at vi ikke blive denne Indvending kvit, fordi vi paa dette Sted tage Anledning bort; thi det er jo en Indvending, vi selv ved andre Leiligheder maa gjøre gjældende, og det endog ligeoverfor den ærede Minister. Naar der f. Ex. er Tale om Embedsbesættelse ved Valg af Menigheden, maa vi Alle holde paa, at Menigheden staar i et au-

det Forhold til Præsten end til andre Embedsmænd, og dette Thing har i den Henseende jo lagt større Vægt paa dette Forhold, end Ministeren har villet gjøre. Jeg kan altsaa ikke se Andet, end at vi maa holde fast paa, at Præsterne staa i et andet Forhold til Menigheden end de andre Embedsmænd; jeg vil endog gaa saavidt at sige: de burde slet ikke være Statsembedsmænd, men de bør saavidt muligt være og stilles som Menighedens Embedsmænd. Jeg kan meget vel forståa, at saavel den ærede Forslagsstiller som ærede Medlemmer ere komne ind paa den Tanke at betragte Præster som Statens Embedsmænd; thi som saadanne have de i lang Tid i Virkeligheden været betragtede. Vi have haft en Statskirke her i Landet, hvor Staten baade ansatte Præster og bestemte, hvormed de skulde have; og det endog saaledes, at den gjorde det, som fra gammel Tid havde været en frivillig Sag, Offer og Aecidentser, til en Tvangsag. Staten har ligeledes bestemt, hvad Præsterne skulde lære, og hvoreledes de skulde foretage de kirkelige Handlinger, og saa fremdeles. Saaledes ere Præsterne ganske rigtig hidtil bleve fuldstændigt betragtede som Statens Embedsmænd, og jeg kan godt forståa, hvad der ogsaa forleden Dag blev gjort opmærksom paa af det ærede Medlem fra Ribe (B. Holm), at der hos Menighederne netop paa Grund af, at saamange Præster ere komne til at føle sig som Statens Embedsmænd og at handle som saadanne, derved er opstaaet den Mening, at de i Grunden ere Statens Embedsmænd, men vi maa tillige huske paa, at dette Forhold er i Strid med det oprindelige Forhold i Menigheden, og det har jo ogsaa vist sig, at vi i Danmark ingenstunde have haft Hjerte til at gennemføre det, thi det vide vi Alle, at, naaget det af Staten er befalet, at Præsterne skulde holde sig de symbolste Bøger efterrettelig, er der lært og læres der offentlig fra Prædikestolen og andre Steder af Præsterne og deres Lærere Udskiltigt, som ikke samstemmer navnlig med den augsburgske Konfession, og ikke alene har Staten fundet sig dert, men i 1817 og 1826 har den tilladt Bisperne at erkjende det for fuldstændigt rigtig, og da en Mand blev anklaget, fordi